

Forslag

til

Lov om ændring af lov om støtte til erhverv i Grønland.

Fremsat den 7. december 1976 af *ministeren for Grønland*.

§ 1.

I lov nr. 48 af 20. februar 1969 om støtte til erhverv i Grønland foretages følgende ændringer:

1. § 3 affattes således:

„§ 3. Til anskaffelse af fartøjer til fiskeri og fangst eller andre erhvervsmæssige formål kan der ydes lån eller stilles garanti for lån optaget i private kreditinstitutter med en løbetid, der svarer til fartøjets forventede levetid, dog højst 15 år.

Stk. 2. Til anskaffelse af fartøjer til erhvervsmæssig fiskeri og fangst kan der ydes rente- og afdragsfri lån.

Stk. 3. Lån efter stk. 2 kan højst udgøre 30 pct., for fartøjer egnede til havgående helårsfiskeri dog 60 pct. af fartøjets leveringspris i Grønland.

Stk. 4. Såfremt der i medfør af § 29 eller på anden måde gennemføres en omlægning af støtten til det grønlandske fiskerierhverv, som indebærer væsentlige forbedringer af låntagernes økonomi, kan støtte, der måtte være givet i henhold til nærværende lovs § 1, nr. 1 eller § 3, stk. 2, tilbageføres til de vilkår, der er fastsat i henhold til § 3, stk. 3 i lov nr. 48 af 20. februar 1969.“

2. § 4 affattes således:

„§ 4. Til ombygning og reparation af erhvervsfartøjer eller til anskaffelse af redskaber, motorer, sikkerhedsudstyr og andre tekniske installationer til sådanne fartøjer kan der ydes lån eller stilles garanti for lån optaget i private kreditinstitutter med en løbetid på indtil 10 år.

Min. f. G. j. nr. 1540-07-00.

Stk. 2. I tilknytning til støtte efter stk. 1 kan der til større forbedringer, større udskiftninger af maskineri, samt til anskaffelse af sikkerhedsudstyr ydes rente- og afdragsfri lån.

Stk. 3. Støtte efter stk. 1 og stk. 2 kan højst udgøre 30 pct., for fartøjer egnede til havgående helårsfiskeri dog 60 pct. af udgifterne.“

3. § 6 ophæves.

4. § 10 affattes således:

„§ 10. Til opførelse, overtagelse, udvidelse, rationalisering og produktionsomstilling af erhvervsvirksomheder, til opførelse eller overtagelse af boliger, der er nødvendige til en sådan virksomheds drift, samt til anskaffelse af maskiner, inventar o. lign., der hører til erhvervet, kan der ydes lån, stilles garanti for lån optaget i private kreditinstitutter eller tegnes aktier eller andele i aktieselskaber eller andelsselskaber med begrænset ansvar.

Stk. 2. Løbetiden kan for lån eller garantier til erhvervsanlæg eller boliger højst være 30 år, for lån eller garantier til maskiner, inventar o. lign. højst 10 år.

Stk. 3. Til de i stk. 1 nævnte formål kan der ydes rente- og afdragsfri lån.

Stk. 4. Lån efter stk. 3 kan højst udgøre 60 pct. af anlægs- eller anskaffelsesudgifterne.“

5. I § 11 indsættes som stk. 1:

„Støtte efter § 10 skal fortrinsvis ydes til virksomheder, der producerer med eksport

for øje eller producerer varer, der ellers importeres til Grønland, eller som i øvrigt har særlig betydning for udvikling af det grønlandske erhvervsliv.“

Stk. 1 bliver herefter stk. 2.

6. § 13 affattes således:

„§ 13. I det omfang der ikke fra anden side kan skaffes tilstrækkelige midler på rimelige vilkår, kan der til reparation og forbedring af formuegoder, til hvis anskaffelse der kan ydes lån eller garanti efter §§ 10 eller 11, ydes støtte i form af lån eller garanti med en løbetid på indtil 10 år.“

7. Efter § 13 indsættes:

„§ 13 a. Efter beslutning af ministeren for Grønland kan der ydes tilskud til organisationer inden for de i § 10 omtalte erhverv til organisatoriske, uddannelsesmæssige og lignende formål og til organisationernes aflønning af konsulenter.

Stk. 2. Efter beslutning af ministeren for Grønland kan konsulenter dog i en overgangperiode ansættes af staten.

§ 13 b. Ministeren for Grønland kan yde støtte til gennemførelse af forsøg, der har til formål at udvikle nye erhvervsmuligheder i Grønland.“

8. I overskriften til §§ 14-19 ændres „Landbrug“ til: „Husdyrhold“.

9. I § 14, stk. 1, ændres „landbrug“ til: „husdyrhold“, og: „på indtil 90 pct. af udgifterne“ udgår.

10. I § 14 indsættes som stk. 3-5:

„Stk. 3. Der kan til de i stk. 1 nævnte formål ydes rente- og afdragsfri lån.

Stk. 4. Lån efter stk. 3 kan højst udgøre 60 pct. af anlægs- eller anskaffelsesudgifterne. Såfremt erhvervsanlæg til husdyrhold opføres som selvbyggeri, kan der dog ydes rente- og afdragsfri lån på indtil 90 pct. af materialeudgifterne.

Stk. 5. Såfremt det anses for nødvendigt af hensyn til projektets gennemførelse, kan der meddeles henstand med betaling af renter og afdrag i indtil 3 år fra lånets stiftelse.“

11. I § 15, stk. 1 udgår: „på indtil 90 pct. af anskaffelsesudgifterne.“

12. I § 15 indsættes som nyt stk.:

„Stk. 3. Der kan ydes henstand med betaling af renter og afdrag efter reglerne i § 14, stk. 5.“

13. I § 16, stk. 2 ændres „30 pct.“ til: „60 pct.“, og § 16, stk. 3 ophæves.

14. § 18 affattes således:

„§ 18. Til reparation og forbedring af formuegoder, til hvis anskaffelse der kan ydes lån eller garanti efter §§ 14-16, kan der ydes støtte i form af lån eller garanti med en løbetid på indtil 10 år.“

15. Efter § 19 indsættes:

„§ 19 a. Ministeren for Grønland kan yde støtte til gennemførelse af forsøg, der har til formål at udvikle erhvervet.

§ 19 b. Støtte i medfør af kapitel 2 kan højst udgøre 90 pct. af udgifterne til formålet.

Stk. 2. For fartøjer egnede til havgående helårsfiskeri, for erhvervsanlæg med særlig betydning for udvikling af det grønlandske erhvervsliv, samt i tilfælde hvor særlige omstændigheder taler derfor, kan støtten dog udgøre indtil 95 pct. af udgifterne til formålet.

Rentetilskud.

§ 19 c. Der kan ydes rentetilskud til nedbringelse af renten på rentebærende lån optaget i private kreditinstitutter i henhold til kap. 2.

Stk. 2. Ministeren for Grønland fastsætter de nærmere regler for rentetilskud efter forudgående tilslutning fra finansudvalget.“

16. I § 20 indsættes som nyt stk.:

„Stk. 3. Erhvervsstøtteudvalget kan meddele debitorer fritagelse for betaling af rente på erhvervsstøttelån i tilfælde, hvor en fordring ikke er sikret ved pant som følge af pantets tilbagetagelse, forlis, eller fordi pantet af andre årsager ikke længere er i debitors eje, og hvor udvalget finder det godtgjort, at debitor ikke har eller vil få mulighed for at tilbagebetale både fordringen og påløbende renter.“

17. I § 22 ophæves stk. 2, og i stedet ind-sættes:

„Stk. 2. Såfremt det findes rimeligt, kan der ydes garanti for driftslån uden særlig sikkerhed.

Stk. 3. Erhvervsstøtteudvalget kan med ministeren for Grønlands godkendelse i særlige tilfælde afskrive gældsbeløb eller yde ekstraordinære tilskud som led i en økonomisk sanering af en virksomhed, hvortil er ydet støtte i medfør af denne lov.“

18. Efter § 28 indsættes:

„§ 29. Forslag om revision af loven frem-

sættes for Folketinget senest i folketingsåret 1979-80.

§ 2.

Ministeren for Grønland bestemmer tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 3.

Rentetilskud kan ydes til nedsættelse af renten på driftslån, der er optaget før lovens ikrafttræden.

Stk. 2. De i § 3, stk. 3 nævnte regler kan finde anvendelse på fartøjer, der er indkøbt til Grønland i 1972 og senere, såfremt der til fartøjet er ydet lån i henhold til lov nr. 48 af 20. februar 1969.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

I. Baggrunden for lovforslaget.

Udviklingen inden for det grønlandske erhvervsliv har siden iværksættelsen af den gældende erhvervsstøtteordning i 1969 fået et mindre gunstigt forløb end antaget. Især har fiskerierhvervets udvikling ikke svaret til de forventninger, der ved lovens ikrafttræden blev stillet til erhvervet som Grønlands hovederhverv, hvilket hovedsageligt skyldes svigtende ressourcer, ugunstige klimaforhold samt vigende salgspriser. Konsekvensen heraf har været, at fiskerisektorens økonomi i de seneste år er undergået en betydelig forværring, idet specielt fiskeindustri anlæggene ikke har kunnet opnå rentabel drift. Kendskabet til fiskerifartøjernes økonomi er mere mangelfuldt, men det er givet, at udgifterne til olie og anskaffelsesudgifter for nye både er steget så meget i de seneste år, at en forbedring af støttemulighederne for fartøjer er påkrævet.

For fiskerifartøjers vedkommende har Grønlands landsråd og Erhvervsstøtteudvalget på denne baggrund foreslået forbedringer af de nuværende støttemuligheder. I erkendelse af, at fiskerierhvervet en lang tid fremover må anses for Grønlands naturlige hovederhverv, må erhvervets finansiering derfor sikres indtil videre, selv om en generel letelse af investeringsmulighederne på dette område synes at måtte stilles i bero, så længe fiskerisektorens fremtidige økonomiske situation i øvrigt ikke kan bedømmes med nogenlunde sikkerhed.

Også for øvrige landerhvervs vedkommende har udviklingen været utilfredsstillende, idet det har vist sig særdeles vanskeligt at få nye virksomheder

til at etablere sig, specielt inden for industrisektoren. Fåreavlerne har også haft vanskeligt ved at opnå rimelige driftsresultater, ligesom det har været svært at få tilstrækkelig tilgang til dette erhverv.

Da prognoserne for uddannelses- og beskæftigelsesproblemerne i Grønland viser, at man i 10-årsperioden frem til 1985 vil få behov for at skabe nye arbejdspladser for i alt ca. 4500 personer, vil det blive nødvendigt at skabe erhvervs muligheder for denne efter grønlandske forhold betydelige forøgelse i arbejdsstyrken. Da fiskerierhvervet ikke vil kunne opsuge denne tilvækst, må alternative beskæftigelsesmuligheder derfor overvejes.

En udvidelse af erhvervs mulighederne særligt af hensyn til den fremtidige beskæftigelsessituation blev i denne anledning drøftet på Grønlandsrådets møderække i januar 1976.

Rådets drøftelser mundede ud i et ønske om en generel revision af erhvervsstøtteleven med henblik på en større ligestilling mellem de forskellige erhverv, samt en øget konsulentbistand. Endelig pegede rådet på, at der må skabes sikring for finansiering af alternative erhverv til fiskerisektoren for at differentiere erhvervslivet i Grønland og øge beskæftigelsen.

II. Forslagets hovedindhold.

Formålet med nærværende ændringsforslag er at skabe en ramme for støtte til det private erhvervsliv i Grønland, der er tilpasset de ændrede vilkår, som er omtalt ovenfor.

I overensstemmelse hermed er hovedvægten lagt på at udvide mulighederne for erhvervsstøtte til

andre erhverv end eksporterhvervene, først og fremmest til hjemmemarkedserhverv inden for industrisektoren, ud fra den generelle opfattelse, at støtte til hjemmemarkedserhverv i den nuværende økonomiske situation kan være lige så påkrævet som støtte til de traditionelle eksporterhverv især af hensyn til beskæftigelsesmulighederne. Dette kommer i forslaget til udtryk derved, at der nu skabes mulighed for at give rente- og afdragsfri lån til virksomheder inden for industri, handel og håndværk samt til husdyrhold, og at maksimumsgrænsen for disse lån hæves til 60 pct.

Som en nydannelse foreslås desuden indført en rentetilskudsordning i lighed med den i september 1974 i Danmark etablerede ordning om statsgaranti for lån og ydelse af rentetilskud til ejere og brugere af væksthusholdninger. Ordningen foreslås også at omfatte fiskerierhvervet og husdyrhold, samt at gælde for alle rentebærende lån optaget i private kreditinstitutter, for hvilke der kan ydes garanti, jfr. § 19c.

Dette er en følge af en henstilling fra Grønlandsrådet om at søge tilvejebragt en generel hjemmel for, at rentebærende lån alternativt til statsudlån kan ydes som garanti for lån optaget i private pengeinstitutter.

Det er således opfattelsen i Grønlandsrådet, at man burde udnytte de indlånsbeløb, der henstår i de grønlandske pengeinstitutter, og som væsentligt overstiger udlånene, således at erhvervsstøttelån ydes gennem pengeinstitutterne med statsgaranti og rentetilskud. I hvilket omfang en sådan ordning kan gennemføres må bero på forhandlinger med de grønlandske pengeinstitutter. De nærmere regler foreslås fastsat efter godkendelse fra finansudvalget.

Desuden åbner forslaget mulighed for fremover at yde samme støtte til konsulentbistand for virksomheder inden for industri, handel og håndværk, som hidtil er blevet ydet til fiskerierhvervet samt til fåre- og renavlere m. v.

Efter forslag fra De samvirkende Fåreholderforeninger foreslås som en særlig støtte til nyetablerede fåreholdere, at der gives mulighed for henstand med betaling af renter og afdrag i låneperiodens første 3 år, samt at der til erhvervsanlæg, der opføres som selvbyggeri, kan ydes rente- og afdragsfri lån med op til 90 pct. af materialeudgifterne.

I overensstemmelse med det under I anførte foreslås visse forbedringer af støttemulighederne til fiskerisektoren i form af forhøjede satser for rente- og afdragsfri lån til anskaffelse og reparationer af fartøjer. Der henvises herom til bemærkningerne

til §§ 3 og 4. Rentetilskudsordningen foreslås som nævnt også at omfatte fiskerierhvervet.

Det foreslås for alle erhverv at ophæve de nuværende maksimumsgrænser for støtte, der er fastsat for de enkelte erhvervsformål til henholdsvis 85, 90 og 95 pct., og erstatte disse grænser med en fællesbestemmelse (§ 19b), der som hovedregel fastsætter maksimum for støtten til 90 pct., men giver mulighed for at gå op til 95 pct.

Som det fremgår af det ovenfor anførte, vil statens udlånsvirksomhed og garantigivning til erhvervsformål i Grønland på grund af de ugunstige erhvervs muligheder også fremover være behæftet med ganske særlige risici og muligheder for tab for staten. Det vil derfor fortsat være hovedreglen, at lån skal sikres ved pant i de formuegoder, hvortil støtten er ydet. I særlige tilfælde må det dog anses for nødvendigt at stille garantier for driftslån uden særlig sikkerhed, ligesom der må gives hjemmel til at afskrive gældsbeløb eller yde ekstraordinære tilskud som led i sanering af en virksomhed. Der henvises herom til bemærkningerne til § 22.

Da der på grund af manglende rentabilitetsundersøgelser ikke foreligger nærmere kendskab til specielt fiskerifartøjers økonomi, og da det er usikkert, hvilke virkninger de forbedrede støttemuligheder i øvrigt vil få, foreslås det, at loven efter senest 3 års forløb tages op til revision på grundlag af undersøgelser af, om de ændrede regler har vist sig at have de tilsigtede virkninger og at være tilstrækkelige (§ 29).

III. De nuværende støtteordninger.

Hovedparten af støtten til private grønlandske erhvervsvirksomheder ydes fortsat med hjemmel i erhvervsstøtteloven af 1969. Antallet af erhvervsstøttelån udgjorde ved udgangen af 1975 1013. På samme tidspunkt udgjorde den samlede restgæld på erhvervsstøttelån ca. 117 mill. kr., hvoraf restancer udgjorde ca. 30 mill. kr. eller 26 pct., mod 25 mill. kr. (24,5 pct.) i 1974. Størstedelen af restanceforøgelsen vedrører lån i fiskerifartøjer. Som i foregående år er også i 1975 den væsentlige støtte gået til fisker- og fangererhvervet. Inden for landbrugserhvervet er lånene i hovedsagen gået til anskaffelse af landbrugsmaskiner og til udvidelse af fårebestanden. Inden for industri, handel og håndværk er lån i de seneste år især givet til mindre industrivirksomheder inden for skindberednings- og tekstilbranchen. Erhvervsstøtteudvalgets andel af de totale statsinvesteringer i Grønland har hidtil ligget på omkring 5 pct.

Til udlån og statsgarantier er i årene 1970-76 bevilget følgende beløb (tilsagnsramme):

år	lån	rente- og afdragsfri lån	garantier
	mill. kr.	mill. kr.	mill. kr.
1970	10,1	0,7	15
1971	9,9	1,7	15
1972	17,2	1,2	15
1973	13,0	2,0	15
1974	11,0	2,0	15
1975	21,0	4,0	24
1976	16,0	3,0	15

IV. Forslagets administrative konsekvenser.

Det tilsigtes ikke ved lovforslaget at foretage væsentlige ændringer i den nuværende administration af erhvervsstøttelovgivningen, der fortsat foreslås henlagt til Erhvervsstøtteudvalget i Godthåb. Der må imidlertid som konsekvens af lovforslaget påregnes en udvidelse af udvalgets opgaver navnlig med hensyn til at variere støtten til de enkelte erhverv, ligesom der fremover vil blive stillet større krav til udvalgets sekretariat, der forventes i højere grad end under den gældende ordning at skulle foretage en bedømmelse af nye og i Grønland uprøvede erhvervsvirksomheders støtteværdighed. Det bemærkes i den forbindelse, at den i bemærkningerne til lovforslaget af 1969 forudsatte styrkelse af sekretariatet aldrig er blevet gennemført, uanset at bevillingerne til støtte og dermed sagsmængden, som det fremgår af punkt III, har været jævnt stigende. Således er antallet af behandlede ansøgninger om støtte alene fra 1974 til 1975 vokset med 25 pct. På grund af de vanskelige økonomiske vilkår for erhvervene i Grønland er der desuden tilkommet en ved lovens ikrafttræden uforudset meradministration i forbindelse med forhandlinger med låntagerne om etablering af henstandsordninger på grund af de stigende restancer. Udvalgets sekretariat har som følge af disse forhold ikke altid kunnet give ansøgere den fornødne konsulentbistand, føre tilsyn med virksomheder, der har modtaget støtte, eller kunnet gennemføre nødvendige rentabilitetsundersøgelser til bedømmelse af de forskellige erhvervsgrænes status, herunder foretage analyser af restanceproblematikken.

Det foreslås derfor, at der ved lovens ikrafttræden sker en væsentlig styrkelse af udvalgets sekretariat gennem ansættelse af yderligere medarbejdere.

Secretariatet består for tiden af 1. kontorchef (36. lønramme), 1 akademisk fuldmægtig, 1 kon-

torfuldmægtig samt 6 kontorfunktionærer. Denne medarbejderstab varetager udover funktionen som sekretariat for Erhvervsstøtteudvalget også de øvrige under landshøvedingembedet hørende erhvervsager. Desuden er i 1972 ansat 1 andelskonsulent.

For at kunne bringe medarbejderstaben op på den i loven af 1969 forudsatte størrelse samt for at sætte udvalgets sekretariat i stand til at kunne bestride den i nærværene forslag forventede medarbejdsbyrde, anses det for nødvendigt at ansætte yderligere 3 akademisk og teknisk uddannede medarbejdere samt 1 kontorfunktionær. Lønudgifterne for de nævnte medarbejdere vil årligt beløbe sig til ca. 400.000 kr. Evt. yderligere personalebehov må afhænge af, i hvilket omfang det lykkes at etablere nye virksomheder i Grønland. Det bemærkes, at der med dette formål for øje af Erhvervsudviklingsrådet i Grønland, er nedsat en arbejdsgruppe i København, der skal bistå rådet med at skabe kontakt til interesserede erhvervsvirksomheder i Danmark.

V. Forslagets økonomiske konsekvenser.

Det er meget vanskeligt at vurdere, hvilke merudgifter forslagene vil medføre, idet dette vil afhænge dels af antallet dels af arten af ansøgninger, der vil fremkomme som følge af de forbedrede støttemuligheder. Det vil dog fortsat være således, at størrelsen af de beløb, der på de årlige finanslove foreslås bevilget til erhvervsstøtteformål, må afpasses under hensyntagen til de fastsatte rammer for de samlede statslige investeringer i Grønland.

De konkrete merudgifter, forslaget vil medføre sammenholdt med en uændret videreførelse af loven af 1969, kan anslås til ca. 4-6 mill. kr. årligt, der fremkommer som følger:

A. Merudgifter som følge af forhøjede satser og adgang til opnåelse af rente- og afdragsfri lån anslås at ville andrage i alt 1,5 mill. kr. til anskaffelse af fartøjer. Merudgifterne til større forbedringer m. v. af fartøjer skønnes at blive 0,6 mill. kr. Rente- og afdragsfri lån til anskaffelser inden for gruppen industri, handel og håndværk skønnes at ville medføre merudgifter på 2,0 mill. kr., men merudgiften er dog meget vanskelig at vurdere, idet et enkelt stort projekt fuldstændig kan ændre billedet, ligesom udgiften også vil være bestemt af, hvor store udlånsbevillinger der i det hele taget kan stilles til rådighed. Rente- og afdragsfri lån til anskaffelser inden for landbrugserhvervet anslås at ville betyde merudgifter på ca. 0,8 mill. kr.

Med al mulig forbehold skulle de forbedrede

muligheder for rente- og afdragsfri lån herefter kunne anslås at medføre en merudgift på knap 5 mill. kr.

B. Merudgifter som følge af rentetilskudsordningen:

En vurdering af udgifterne vedrørende rentetilskudsordningen er også yderst vanskelig at foretage, idet det afgørende også her er antallet og størrelsen af virksomheder, som søges etableret i vedkommende år, samt årets renteniveau.

Det synes rimeligt at regne med, at rentetilskudsordningen for så vidt angår driftslån pr. år vil give en merudgift på omkring 400.000 kr. med det nuværende renteniveau. Statens årlige udgift vil dog år for år blive akkumuleret med udgifter til de i året bevilgede nye garantier med rentetilskud. For så vidt angår den i lovforslaget indførte adgang til at give garanti til de private pengeinstitutter for lånetilsagn i stedet for statsudlån samt til at yde rentetilskud, vil en sådan ordning medføre mindre udgifter til udlån, men en større garantiramme og øgede udgifter til rentetilskud. En vurdering heraf kan først foretages, hvis der kommer en aftale i stand med de private pengeinstitutter, jfr. ovenfor under II.

C. Merudgifter som følge af konsulentordningen:

Man ser sig ikke i stand til at vurdere merudgifterne herved, dels fordi organisationernes ønsker ikke er nærmere afklaret, dels fordi størrelsen af et evt. tilskud først skal forhandles med organisationerne og derefter bevilges på finansloven.

D. Afskrivninger i medfør af den foreslåede § 22, stk. 3 kan ikke bedømmes med nogen sikkerhed. De årlige bevillinger hertil udgør for tiden ca. 1,4 mill. kr., men dette beløb må anses for utilstrækkeligt.

Ovennævnte udgifter omfatter kun de beløbsmæssige konsekvenser, som selve lovforslaget med bibeholdelse af den nuværende aktivitet vil udløse. Herudover må det dog forventes, at forbedringen af lovens støttemuligheder i sig selv vil medføre en betydelig stigning i antallet af ansøgninger om erhvervsstøtte med deraf følgende behov for større bevillinger. Såfremt de i denne anledning forventede behov skal imødekommes, anser man det for nødvendigt, at tilsagnsrammen for de eksisterende udlån og rente- og afdragsfri lån forhøjes fra henholdsvis 16 og 3 mill. (1976) til 32 og 6 mill. Tilsvarende bør rammen for garantier forhøjes fra de i 1976 godkendte 15 mill. til 30 mill. Det bemærkes dog, at fordelingen af disse ramme-

forhøjelser må afhænge af, om udvidelsen af støtten sker via statsudlån eller garantier, jfr. II.

En langt mere væsentlig udbygning af erhvervssektoren i Grønland er dog påkrævet, såfremt erhvervslivet skal udbygges i takt med de forøgede krav til beskæftigelse, der er omtalt ovenfor.

Såfremt nærværende lovforslag på lidt længere sigt fremkalder de for beskæftigelsen nødvendige erhvervsaktiviteter, må der påregnes årligt at blive et kapitalbehov til etablering af erhvervsvirksomheder på ca. 100 mill. kr. i en årrække. Der er ikke i nærværende forslag taget stilling til, hvorledes sådanne investeringer i givet fald skal fordeles mellem statslige og private investeringer, men lovforslaget skaber mulighed for at tiltrække de nødvendige private investeringer.

Udkast til lovforslaget har været behandlet i Grønlands landsråd, der har henstillet, at loven sættes i kraft hurtigst muligt.

Udkastet har endvidere været forelagt Finansministeriet og Justitsministeriet, ligesom det er notificeret over for EF-kommissionen.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Til kapitel 2.

Støtte til de enkelte erhverv.

Ændringsforslagene til nærværende kapitel bygger hovedsageligt på støttemulighederne i den gældende lov og består i en generel forbedring af støttemulighederne, dels ved en forhøjelse af støtte-satserne i de enkelte bestemmelser, dels ved at udvide de gældende støtteformer til at omfatte flere erhvervsgrøner.

Herudover foreslås indført en rentetilskudsordning til nedbringelse af renten på statsgaranterede lån, der optages i private kreditinstitutter.

Formålet med ordningen er at skabe et supplement til de eksisterende støtteformer for dermed at skabe de nødvendige vækstbetingelser for nystartede virksomheder. Rentetilskud forudsættes kun ydet, såfremt der til formålet vil kunne gives statsgaranti.

Rentetilskudsordningen forventes at få særlig betydning for nystartede virksomheder, hvad enten de producerer for hjemmemarkedet eller for eksport, på grund af virksomhedernes behov for driftskapital, hvis størrelse er afhængig af produktionstidens længde, lagerhold og afskibningsmuligheder. Som nævnt i de almindelige bemærkninger II er muligheden for at yde statsgaranti med rentetilskud foreslået udvidet til generelt at omfatte anlægslån. Denne støtteform kan således an-

F. t. l. vedr. erhvervsstøtte i Grønland.

vendes alternativt til de eksisterende rentebærende statsudlån. Ordningen forudsætter, at de private pengeinstitutter stiller de fornødne midler til rådighed og administrerer låneforholdet, såfremt Erhvervsstøtteudvalget anser ansøgningen for støtteværdig og stiller garanti for et lån. Den nærmere gennemførelse af ordningen må ske i samarbejde med de private pengeinstitutter.

Rentetilskuddet vil udgøre den del af den for lånet fastsatte rente, der overstiger 4 pct. af den til enhver tid værende restgæld. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte et maksimum for den rente, der kan berettige til rentetilskud. De nærmere regler for rentetilskudsordningen foreslås i øvrigt fastsat ved bekendtgørelse.

*Til § 1.**Fiskeri, fangst m. v.*

Til nr. 1.

Uanset at det ikke til dato har været muligt at gennemføre generelle undersøgelser af fiskerfartøjernes rentabilitet og aktivitet, må det på grund af stigninger i anskaffelsesudgifterne især for store havgående fartøjer anses for påkrævet med en forøgelse af støtten til fiskerfartøjer. En forhøjelse af satsene for rente- og afdragsfri lån er tidligere anbefalet af landsrådet og Erhvervsstøtteudvalget, ligesom arbejdsgruppen vedrørende fiskerisektorens økonomi i sin betænkning af 23. december 1975 har anbefalet en forhøjelse af satsene for rente- og afdragsfri lån til større fartøjer.

Desuden er indført mulighed for garantistillelse som alternativ til statsudlån.

Bortset fra den foreslåede forhøjelse af de maksimale støttesatser foreslås den i den gældende erhvervsstøttebekendtgørelses § 32-34 etablerede differentiering af støtteniveauet til forskellige fartøjsstørrelser i det væsentlige opretholdt.

Om ændringsforslagets tidsmæssige anvendelse henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 3 i forslaget.

Til stk. 4.

Det foreslås at give mulighed for, at de forhøjede sats for lån til anskaffelse af fiskerfartøjer gøres midlertidige i den forstand, at de, såfremt der sker en omlægning af støtten til fiskeriet f. eks. i form af pristilskudsordninger, kan tilbageføres til de oprindelige sats i 1969-loven. Med hjemmel i denne bestemmelse vil forbehold om senere nedsættelse af satsen for det rente- og afdragsfri lån kunne ind sættes i de enkelte lånekontrakter, for derved at foregribe en evt. ændring i støtten til fiskerierhvervet. En del af det ydede rente- og afdragsfri lån

skal således med fremtidig virkning kunne forrentes og afdrages.

Til nr. 2.

Som i nr. 1 indføres mulighed for garantistillelse.

På baggrund af de seneste års betydelige prisstigninger på værftsarbejder, der for større reparationer og udskiftning af motorer kan virke ødelæggende for vedkommende fartøjs rentabilitet, foreslås det, for at tilskynde ejerne til effektivitetsforbedringer og bevarelse af fartøjets værdi, at der åbnes mulighed for at yde rente- og afdragsfri lån til større forbedringer og større udskiftninger af maskineri.

Desuden foreslås med samme begrundelse, at lån til reparationer kan ydes med en løbetid på 10 år i stedet for 5 år. Den nugældende § 6 indarbejdes som følge heraf i ændringsforslagets § 4.

Det foreslås, at adgangen til at opnå lån efter stk. 1 og stk. 2 ikke begrænses til bestemte fartøjstyper, men varieres efter fartøjsstørrelse som for anskaffelse af fartøjer, jfr. bemærkningerne til nr. 1, dog således, at specielt fartøjer på under 30 fod uden for fangerdistrikterne omfattes af den foreslåede § 4, idet disse fartøjer fortsat giver et erhvervsgrundlag for mindre fiskere.

Til nr. 3.

Bestemmelsen udgår som følge af ændringsforslaget til § 4, jfr. nr. 2.

Industri, handel og håndværk m. v.

Idet der henvises til de indledende bemærkninger til kapitel 2, foreslås det, at den hidtidige sondring mellem eksporterhverv og andre erhverv i relation til de særligt gunstige støttemuligheder ophæves, således at der sker en generel forbedring af støtten gennem indførelse af rente- og afdragsfri lån, konsulentbistand og en rentetilskudsordning med den følge, at alle disse erhverv principielt kan modtage samme støtte, dog under iagttagelse af den gældende lovs § 1. Den nærmere afgrænsning af de støtteværdige virksomheder foretages i § 11.

Til nr. 4.

Til § 10, stk. 1.

Efter ønske fra Erhvervsstøtteudvalget er støttemuligheden udvidet til at omfatte rationalisering og produktionsomstilling, som indgår i en tilsvarende bestemmelse i den danske egnsudviklingslov af 7. juni 1972. I bestræbelserne for at få etableret et mere differentieret erhvervsliv kan foranstaltninger til rationalisering og produktions-

omstilling i en eksisterende virksomhed være lige så formålstjenlige som etablering af nye virksomheder.

Det bemærkes, at der for så vidt angår bygder er hjemmel i lov nr. 299 af 14. juni 1974 om tilskud til Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner m. v. til at yde statstilskud til kommuner eller andelsforeninger til dækning af indtil 50 pct. af udgifterne til opførelse af produktionsanlæg. Landsrådet kan endvidere yde tilskud med indtil 20 pct. af de samlede etableringsudgifter. Resten af etableringsudgiften forudsættes tilvejebragt ved kommunalt tilskud og andelsforeningens eget bidrag.

Til stk. 3.

Her inføres muligheden for rente- og afdragsfri lån, som hidtil kun har været ydet til fiskerierhvervet samt til grundforbedringsarbejder inden for fåreavlen, udfra det synspunkt, at erhvervsstøtteordningen skal være et incitament til etablering af nye industrivirksomheder.

Til stk. 4.

Maksimum for rente- og afdragsfri lån er i stk. 4 fastsat til samme procent som for fiskerfartøjer.

Til nr. 5.

Det følger af denne afgrænsning, at handels- og serviceerhvervene ikke er støtteværdige i større omfang end hidtil. Der kan dog være behov for særlig støtte til grønlanderes overtagelse af bestående erhvervsvirksomheder inden for industri, handel og håndværk. Til kredsen af støtteberettigede virksomheder kan evt. henføres erhverv, der etableres med særligt henblik på turisme.

Til nr. 6.

Til reparation og forbedring af landanlæg er ikke givet mulighed for rente- og afdragsfri lån, som foreslået for reparation m. v. af fiskerfartøjer, idet behovet ikke anses for at være til stede i samme omfang. Tilskyndelse til effektivitetsforbedringer anses for tilgodeset ved den foreslåede ændring af § 10 (nr. 4). I lighed med § 4 foreslås, at lån til reparation kan ydes med en løbetid på 10 år i stedet for 5 år.

Der gives hjemmel til garantistillelse som alternativ til de hidtidige statsudlån.

Til nr. 7.

Til § 13a.

Efter henstilling fra Grønlandsrådet samt Erhvervsudviklingsrådet for Grønland gives mulighed for at ophjælpe disse erhverv gennem tilskud til

organisationsvirksomhed og lignende i lighed med ordningen for fisker- og fangerorganisationer og fåreholderforeninger.

I lov for Grønland om erhvervsmæssig uddannelse er givet hjemmel til at ansætte konsulenter under erhvervsuddannelsen i Grønland til at vejlede private erhvervsdrivende.

Til § 13b.

Der foreslås en ligestilling med fiskerierhvervet (§ 9), således at der også til de her nævnte erhverv kan gives støtte til produktudvikling, forsøg med forædlingsmetoder og lignende.

Husdyravl, renavl og lignende.

Det nedennævnte ændringsforslag har først og fremmest til formål at støtte de eksisterende erhverv fåreavl og renavl, men samtlige regler i dette afsnit finder anvendelse på andre former for husdyrhold og tamdrift.

Til nr. 10.

Til stk. 3 og stk. 4.

Som for de øvrige i loven nævnte erhverv kan der ydes rente- og afdragsfri lån med indtil 60 pct. af anlægs- eller anskaffelsesudgifterne.

Efter henstilling fra fåreholderforeningerne og Grønlandsrådets arbejdsgruppe gives i lighed med den for selvbyggeri af egen bolig gennemførte ordning mulighed for rente- og afdragsfri lån til opførelse af husdyrstalde og lignende erhvervsanlæg til husdyrholdet som selvbyggeri.

Til stk. 5.

Særlig for husdyrhold og renavl gives i stk. 5 efter henstilling fra De samvirkende Fåreholderforeninger og den af Grønlandsrådet nedsatte arbejdsgruppe vedrørende fåreavlen mulighed for henstand med betaling af renter og afdrag for lån efter stk. 1 i indtil 3 år fra lånets stiftelse. Begrundelsen herfor er, at nyetablerede fåreholdere som regel først i løbet af en treårsperiode vil have oparbejdet en tilstrækkelig bestand af får.

Til nr. 12.

Den særlige henstandsregel i nr. 10 foreslås med samme begrundelse, som anført i nr. 10, ligeledes at omfatte lån til anskaffelse af besætning og maskiner m. v.

Til nr. 13.

Til grundforbedringsarbejder m. v., som er en væsentlig faktor i fåreholdets udvikling, foreslås mulighed for at yde rente- og afdragsfri lån med 60 pct. af udgifterne i stedet for 30 pct.

Til nr. 14.

I lighed med §§ 4 og 13 foreslås, at lån til reparationer kan ydes med en løbetid på 10 år i stedet for 5 år.

Der gives hjemmel til garantistillelse som alternativ til de hidtidige statsudlån.

Til nr. 15.

Til § 19a.

Der foreslås herved gennemført en ligestilling med fiskerierhvervet i henseende til støtte til forsøg vedrørende produktudvikling, forsøg med forædlingsmetoder og lignende.

Til § 19b.

Til stk. 1.

Kravene til eget indskud foreslås i en fællesbestemmelse fastsat for samtlige støttemuligheder til mindst 10 pct., som hidtil har været gældende for fiskerierhvervet, begrundet i den ligestilling mellem de forskellige erhverv, som ved Grønlandsrådets henstilling er hovedmotivet i nærværende lovforslag.

Til stk. 2.

Der gives mulighed for i særlige tilfælde at nedsætte kravet til eget indskud til 5 pct., som hidtil kun har været muligt ved anskaffelse af fartøjer til havgående helårsfiskeri. Som tilfælde, hvor særlige omstændigheder taler derfor, kan tænkes grønlanderes overtagelse af bestående erhvervs virksomheder.

Til § 19c.

Som nævnt i de indledende bemærkninger til kapitel 2 foreslås generel hjemmel for, at erhvervsstøtten kan bygges på de private pengeinstitutter ved garantistillelse i forbindelse med rentetilskud.

Rentetilskudsordningens nærmere administration må tilrettelægges i samarbejde med de private pengeinstitutter. Forhandlingerne herom er endnu ikke tilendebragt, hvorfor ordningens detaljer ikke kan beskrives på nuværende tidspunkt. Det foreslås derfor, at de nærmere regler om rentetilskud først fastsættes efter godkendelse fra finansudvalget.

Til kapitel 3.

Til nr. 16.

Erhvervsstøtteudvalget har med baggrund i hidtidige erfaringer anmodet om udtrykkelig hjemmel til at kunne yde fritagelse for rentebetaling i de her opregnede tilfælde. Fritagelsen gælder for fremtidig rentetilskrivning regnet fra fritagelsens meddelelse.

Til nr. 17.

Hovedreglen er fortsat, at lån og garanti skal sikres ved pant.

Til stk. 2.

Der gives hjemmel for at yde garanti for driftslån uden særlig sikkerhed i tilfælde, hvor en bedømmelse af virksomhedens karakter og låntagerens kvalifikationer i øvrigt gør det forsvarligt. De likvide driftsmidler, for hvilke der ydes garanti, og som er nødvendige for oparbejdning af en virksomhed, vil i mange tilfælde ikke modsvares af gængse panteobjekter.

Til stk. 3.

I de tilfælde, hvor en virksomhed har væsentlig beskæftigelsesmæssig betydning eller betydning for udvikling af grønlandske andelsvirksomheder, og hvor statens overtagelse af virksomheden ikke ville medføre et bedre økonomisk resultat i form af rationalisering og lignende, foreslås det i loven at give mulighed for at yde private virksomheder støtte i form af en sanering af deres økonomi.

Bestemmelsen omfatter også sanering af fiskerfartøjers økonomi.

Til nr. 18.

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Til § 3.

Til stk. 1.

Det foreslås at give mulighed for, at den nydannelse, som etableres ved en rentetilskudsordning efter konkret vurdering og med virkning fra lovens ikrafttræden, kan anvendes på bestående kontrakter vedrørende garantier for driftslån, idet man med erfaringerne fra de bestående erhvervs virksomheder herved kan afhjælpe et væsentligt behov for støtte til finansiering af driften, uden at formel opsigelse af garantier og indgivelse af ny ansøgning for de pågældende virksomheder er fornøden.

Til stk. 2.

Det foreslås efter Erhvervsstøtteudvalgets henstilling, at de forhøjede lånesatser for fiskerfartøjer kan få virkning for lånekontrakter vedrørende fartøjer indkøbt til Grønland i 1972 eller senere, således at den stipulerede restgæld på de rentebærende lån – og dermed de fremtidige årlige afdrag – reduceres forholdsmæssigt med virkning fra lovens ikrafttræden, og differencen overføres til det rente- og afdragsfri lån. Der bliver herved ikke tale om tilbagebetalinger af allerede erlagte renter og afdrag. Forslaget er begrundet med, at behovet for forbedrede støttemuligheder længe har været erkendt og har været til stede, da prisstigningerne på fiskerfartøjer satte ind i 1972-73.

Bilag.

I dette bilag opføres i venstre spalte de gældende bestemmelser, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 3. Til anskaffelse af fartøjer til fiskeri og fangst eller andre erhvervsmæssige formål kan der ydes lån med en løbetid, der svarer til fartøjets forventede levetid, dog højst 15 år.

Stk. 2. Til anskaffelse af fartøjer til erhvervsmæssig fiskeri og fangst kan der ydes rente- og afdragsfri lån.

Stk. 3. Lån efter stk. 2 kan højst udgøre 20 pct., for fartøjer egnede til havgående helårsfiskeri dog 30 pct. af fartøjets leveringspris i Grønland. Lån efter stk. 1 kan sammenlagt med et eventuelt lån efter stk. 2 højst udgøre 90 pct., for fartøjer egnede til havgående helårsfiskeri dog 95 pct. af den nævnte pris.

§ 4. Til ombygning af erhvervsfartøjer eller til anskaffelse af redskaber, motorer, sikkerhedsudstyr og andre tekniske installationer til sådanne fartøjer kan der ydes lån med en løbetid på indtil 10 år.

Stk. 2. Til anskaffelse af sikkerhedsudstyr til erhvervsfartøjer kan der ydes rente- og afdragsfri lån på indtil 30 pct. af leveringsprisen i Grønland.

Stk. 3. Lån efter stk. 1 kan sammenlagt med eventuelle lån efter stk. 2 højst udgøre 90 pct. af udgifterne.

Forslaget.

1. § 3 affattes således:

„§ 3. Til anskaffelse af fartøjer til fiskeri og fangst eller andre erhvervsmæssige formål kan der ydes lån eller stilles garanti for lån optaget i private kreditinstitutter med en løbetid, der svarer til fartøjets forventede levetid, dog højst 15 år.

Stk. 2. Til anskaffelse af fartøjer til erhvervsmæssig fiskeri og fangst kan der ydes rente- og afdragsfri lån.

Stk. 3. Lån efter stk. 2 kan højst udgøre 30 pct., for fartøjer egnede til havgående helårsfiskeri dog 60 pct. af fartøjets leveringspris i Grønland.

Stk. 4. Såfremt der i medfør af § 29 eller på anden måde gennemføres en omlægning af støtten til det grønlandske fiskerierhverv, som indebærer væsentlige forbedringer af låntagernes økonomi, kan støtte, der måtte være givet i henhold til nærværende lovs § 1, nr. 1 eller § 3, stk. 2, tilbageføres til de vilkår, der er fastsat i henhold til § 3, stk. 3 i lov nr. 48 af 20. februar 1969.“

2. § 4 affattes således:

„§ 4. Til ombygning og reparation af erhvervsfartøjer eller til anskaffelse af redskaber, motorer, sikkerhedsudstyr og andre tekniske installationer til sådanne fartøjer kan der ydes lån eller stilles garanti for lån optaget i private kreditinstitutter med en løbetid på indtil 10 år.

Stk. 2. I tilknytning til støtte efter stk. 1 kan der til større forbedringer, større udskiftninger af maskineri, samt til anskaffelse af sikkerhedsudstyr ydes rente- og afdragsfri lån.

Stk. 3. Støtte efter stk. 1 og stk. 2 kan højst udgøre 30 pct., for fartøjer egnede til havgående helårsfiskeri dog 60 pct. af udgifterne.“

Gældende formulering.

§ 6. Til reparation og forbedring af formuegoder, til hvis anskaffelse der kan ydes lån efter §§ 3 eller 4, kan der ydes lån på indtil 90 pct. af udgifterne og med en løbetid, der i almindelighed ikke kan overstige 5 år.

§ 10. Til opførelse, overtagelse eller udvidelse af erhvervsanlæg med særligt sigte på eksportproduktion, til opførelse eller overtagelse af boliger, der er nødvendige til en sådan virksomheds drift, samt til anskaffelse af maskiner, inventar o. lign., der hører til erhvervet, kan der ydes lån, stilles garanti for lån optaget i private kreditinstitutter eller tegnes aktier eller andele i aktieselskaber eller andelsselskaber med begrænset ansvar.

Stk. 2. Lånet eller garantien kan højst udgøre 90 pct. af anlægs- eller anskaffelsesudgifterne. Løbetiden kan for lån eller garantier til erhvervsanlæg eller boliger højst være 30 år, for lån eller garantier til maskiner, inventar eller lignende højst 10 år.

§ 11. I det omfang der ikke fra anden side kan skaffes tilstrækkelige midler på rimelige vilkår, kan der ydes støtte efter § 10 til andre virksomheder inden for industri, handel og håndværk eller inden for erhverv, der ikke er særligt nævnt i loven. I samme omfang kan der ydes lån efter § 10 til Grønlands landsråd og grønlandske kommuner til opførelse af erhvervsbygninger med henblik på udlejning eller salg til grønlandske næringsdrivende.

§ 13. I det omfang der ikke fra anden side kan skaffes tilstrækkelige midler på rimelige vilkår, kan der til reparation og forbedring af formuegoder, til hvis anskaffelse der kan ydes lån efter §§ 10 eller 11, ydes lån på indtil 85 pct. af udgifterne og med en løbetid på indtil 5 år.

Forslaget.

3. § 6 ophæves.

4. § 10 affattes således:

„**§ 10.** Til opførelse, overtagelse, udvidelse, rationalisering og produktionsomstilling af erhvervsvirksomheder, til opførelse eller overtagelse af boliger, der er nødvendige til en sådan virksomheds drift, samt til anskaffelse af maskiner, inventar o. lign., der hører til erhvervet, kan der ydes lån, stilles garanti for lån optaget i private kreditinstitutter eller tegnes aktier eller andele i aktieselskaber eller andelsselskaber med begrænset ansvar.

Stk. 2. Løbetiden kan for lån eller garantier til erhvervsanlæg eller boliger højst være 30 år, for lån eller garantier til maskiner, inventar o. lign. højst 10 år.

Stk. 3. Til de i stk. 1 nævnte formål kan der ydes rente- og afdragsfri lån.

Stk. 4. Lån efter stk. 3 kan højst udgøre 60 pct. af anlægs- eller anskaffelsesudgifterne.“

5. I § 11 indsættes som stk. 1:

„Støtte efter § 10 skal fortrinsvis ydes til virksomheder, der producerer med eksport for øje eller producerer varer, der ellers importeres til Grønland, eller som i øvrigt har særlig betydning for udvikling af det grønlandske erhvervsliv.“

Stk. 1 bliver herefter stk. 2.

6. § 13 affattes således:

„**§ 13.** I det omfang der ikke fra anden side kan skaffes tilstrækkelige midler på rimelige vilkår, kan der til reparation og forbedring af formuegoder, til hvis anskaffelse der kan ydes lån eller garanti efter §§ 10 eller 11, ydes støtte i form af lån eller garanti med en løbetid på indtil 10 år.“

*Gældende formulering.**Landbrug, renavl o. lign.*

§ 14. Til opførelse, overtagelse eller udvidelse af erhvervsbygninger for landbrug, renavl og lignende og i forbindelse hermed til opførelse eller overtagelse af boliger for ejer, bruger, bestyrer eller medhjælpere kan der ydes lån eller stilles garantier for lån optaget i private kreditinstitutter på indtil 90 pct. af udgifterne.

Stk. 2. Løbetiden for lånet eller garantien fastsættes under hensyn til bygningernes kvalitet, dog højst til 30 år.

§ 15. Til anskaffelse af besætning, herunder får, rener og pelsdyr, og af maskiner, redskaber og lignende kan der ydes lån eller stilles garanti for lån optaget i private kreditinstitutter på indtil 90 pct. af anskaffelsesudgifterne.

Stk. 2. Løbetiden for lånet eller garantien kan højst være 10 år.

Forslaget.

7. Efter § 13 indsættes:

„**§ 13 a.** Efter beslutning af ministeren for Grønland kan der ydes tilskud til organisationer inden for de i § 10 omtalte erhverv til organisatoriske, uddannelsesmæssige og lignende formål og til organisationernes aflønning af konsulenter.

Stk. 2. Efter beslutning af ministeren for Grønland kan konsulenter dog i en overgangsperiode ansættes af staten.

§ 13 b. Ministeren for Grønland kan yde støtte til gennemførelse af forsøg, der har til formål at udvikle nye erhvervsmuligheder i Grønland.“

8. I *overskriften til §§ 14-19* ændres „Landbrug“ til: „Husdyrhold“.

9. I *§ 14, stk. 1*, ændres „landbrug“ til: „husdyrhold“, og: „på indtil 90 pct. af udgifterne“ udgår.

10. I *§ 14* indsættes som stk. 3-5:

„*Stk. 3.* Der kan til de i stk. 1 nævnte formål ydes rente- og afdragsfri lån.

Stk. 4. Lån efter stk. 3 kan højst udgøre 60 pct. af anlægs- eller anskaffelsesudgifterne. Såfremt erhvervsanlæg til husdyrhold opføres som selvbyggeri, kan der dog ydes rente- og afdragsfri lån på indtil 90 pct. af materialeudgifterne.

Stk. 5. Såfremt det anses for nødvendigt af hensyn til projektets gennemførelse, kan der meddeles henstand med betaling af renter og afdrag i indtil 3 år fra lånets stiftelse.“

11. I *§ 15, stk. 1* udgår: „på indtil 90 pct. af anskaffelsesudgifterne.“

Gældende formulering.

§ 16. Til grundforbedringsarbejder, herunder opdyknings- og nyrydningsarbejde, og til vandingsanlæg, indhegning og lignende kan der ydes lån eller stilles garanti med en løbetid på indtil 20 år.

Stk. 2. Til grundforbedringsarbejder kan der ydes rente- og afdragsfri lån på indtil 30 pct. af udgifterne.

Stk. 3. Lån eller garanti efter stk. 1 kan sammenlagt med eventuelle lån efter stk. 2 højst udgøre 85 pct. af grundforbedrings- eller anskaffelsesudgifterne.

§ 18. Til reparation og forbedring af formuegoder, til hvis anskaffelse der kan ydes lån efter §§ 14-16, kan der ydes lån på indtil 85 pct. af udgifterne og med en løbetid, der i almindelighed ikke kan overstige 5 år.

§ 20. Almindelige lån forrentes og afdrages efter regler, der fastsættes af ministeren for Grønland. Lånene kan udbetales i rater.

Forslaget.

12. I § 15 indsættes som nyt stk.:

„*Stk. 3.* Der kan ydes henstand med betaling af renter og afdrag efter reglerne i § 14, stk. 5.“

13. I § 16, *stk. 2* ændres „30 pct.“ til: „60 pct.“, og § 16, *stk. 3* ophæves.

14. § 18 affattes således:

„**§ 18.** Til reparation og forbedring af formuegoder, til hvis anskaffelse der kan ydes lån eller garanti efter §§ 14-16, kan der ydes støtte i form af lån eller garanti med en løbetid på indtil 10 år.“

15. Efter § 19 indsættes:

„**§ 19 a.** Ministeren for Grønland kan yde støtte til gennemførelse af forsøg, der har til formål at udvikle erhvervet.

§ 19 b. Støtte i medfør af kapitel 2 kan højst udgøre 90 pct. af udgifterne til formålet.

Stk. 2. For fartøjer egnede til havgående helårsfiskeri, for erhvervsanlæg med særlig betydning for udvikling af det grønlandske erhvervsliv, samt i tilfælde hvor særlige omstændigheder taler derfor, kan støtten dog udgøre indtil 95 pct. af udgifterne til formålet.

Rentetilskud.

§ 19 c. Der kan ydes rentetilskud til nedbringelse af renten på rentebærende lån optaget i private kreditinstitutter i henhold til kap. 2.

Stk. 2. Ministeren for Grønland fastsætter de nærmere regler for rentetilskud efter forudgående tilslutning fra finansudvalget.“

16. I § 20 indsættes som nyt stk.:

„*Stk. 3.* Erhvervsstøtteudvalget kan meddele debitorer fritagelse for betaling af

Gældende formulering.

Stk. 2. Ministeren for Grønland kan fastsætte regler, hvorefter der i særlige tilfælde kan ydes henstand med afdrag og renter ud over de i loven fastsatte grænser.

§ 22. Lån og garanti må kun ydes mod sikkerhed.

Stk. 2. Hvis der til samme formål er ydet lån, som har fået sikkerhed forud for statslånet eller garantien, nedsættes de fastsatte grænser for statslånets eller garantiets størrelse med et beløb svarende til disse lån.

Forslaget.

rente på erhvervsstøttelån i tilfælde, hvor en fordring ikke er sikret ved pant som følge af pantets tilbagebetaling, forlis, eller fordi pantet af andre årsager ikke længere er i debitors eje, og hvor udvalget finder det godtgjort, at debitor ikke har eller vil få mulighed for at tilbagebetale både fordringen og påløbende renter.“

17. I § 22 ophæves stk. 2, og i stedet indsættes:

„*Stk. 2.* Såfremt det findes rimeligt, kan der ydes garanti for driftslån uden særlig sikkerhed.

Stk. 3. Erhvervsstøtteudvalget kan med ministeren for Grønlands godkendelse i særlige tilfælde afskrive gældsbeløb eller yde ekstraordinære tilskud som led i en økonomisk sanering af en virksomhed, hvortil er ydet støtte i medfør af denne lov.“

18. Efter § 28 indsættes:

„**§ 29.** Forslag om revision af loven fremsættes for Folketinget senest i folketingsåret 1979-80.

§ 2.

Ministeren for Grønland bestemmer tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 3.

Rentetilskud kan ydes til nedsættelse af renten på driftslån, der er optaget før lovens ikrafttræden.

Stk. 2. De i § 3, stk. 3 nævnte regler kan finde anvendelse på fartøjer, der er indkøbt til Grønland i 1972 og senere, såfremt der til fartøjet er ydet lån i henhold til lov nr. 48 af 20. februar 1969.